

Locomotoras Vossloh G1700 BB, primeres locomotoras d'ample ibèric totalment noves adquirides per un operador privat a l'Estat espanyol des del 1941. Grupo Comsa

L'experiència de COMSA Rail Transport

PER: PAU FILELLA SAFONT, gerent de COMSA Rail Transport

Com a gerent de COMSA Rail Transport, us exposaré l'experiència d'aquesta empresa, una empresa del Grupo COMSA creada amb la voluntat d'esdevenir empresa ferroviària per al transport de mercaderies per ferrocarril dins del nou marc definit per al sector ferroviari.

Aquest nou marc legislatiu al qual acabo de fer referència el formen, d'una banda, un conjunt de directives d'àmbit europeu i, de l'altra, l'aplicació que se'n fa a Espanya. Bàsicament, es concreten en: la Llei del sector ferroviari 39/2003; el Reglament del sector ferroviari, de final del 2004 i començament del 2005, que és el

Serveis de manipulació d'unitats de transport intermodal i maniobres ferroviàries a la terminal del Morrot. U.N. Terminales de Mercancías ADIF, Ministerio de Fomento

Locotactors LOK 22.520, autoritzats per a circular en carreteres. Grupo Comsa

document que permet que una empresa com COMSA Rail Transport comenci a treballar en matèria de documentació, i dues ordres ministerials d'enguany, una de vinculada a la declaració sobre la xarxa i l'adjudicació de la capacitat i l'altra, l'ordre ministerial en la qual es fixen els cànons ferroviaris. Queden pendents de legislar, mitjançant les corresponents ordres ministerials, les que tenen a veure amb el material rodant, l'habilitació de personal i els cànons dels serveis auxiliars, addicionals i complementaris, en gran part lligats als serveis de les terminals.

Per tant, tot i que de mica en mica s'avança en l'aplicació d'aquest marc, la veritat és que, tal com es dedueix en llegir l'informe IBM Business Consulting del professor Kirschner, entre els països de la Comunitat Europea, Espanya és als darrers llocs pel que fa a l'aplicació de la liberalització i de les directives marcades.

Lligat a aquest desenvolupament normatiu, l'any 2002 va tenir lloc la creació de COMSA Rail Transport.

Si bé, segons es pot deduir del que he dit fins ara, l'empresa en si mateixa té una història breu, no hem d'oblidar que, per una banda, té a l'abast l'experiència de més de cent anys del Grupo COMSA, lligat al sector ferroviari des de bon començament i empresa que compta, actualment, amb prop de dos mil cinc-cents treballadors, que registra una facturació de 700 milions d'euros, que disposa d'una implantació geogràfica a Espanya que li permet estar entre els deus primers grups constructors a Itàlia, Portugal, l'Argentina, Xile, Austràlia i altres països i que té quaranta societats. I, de l'altra, aquesta "joventut" de COMSA Rail Transport cal entendre-la alhora com una virtut, ja que ha nascut en el nou marc i hi creix i hi evoluciona. La creació de

Maniobres de trens a la terminal de Can Tunis de Barcelona. U.N. Grandes Línias, Renfe

COMSA Rail Transport parteix d'una situació propícia de la mà del Grupo COMSA i la filial pròpia de Gestió de Maquinària Ferroviària (GMF), que disposa d'un parc de maquinària amb més de 170 vehicles ferroviaris, entre els quals hi ha 30 vehicles de tracció, siguin locomotores o locotactors, i consta d'una plantilla de 120 maquinistes autoritzats, 40 dels quals per a conduir mitjans de tracció, amb uns tallers per a realitzar el manteniment de tot el parc de maquinària, amb una escola de formació pròpia i altres sistemes com el Sistema de Control Automàtic de Maquinària,

que ens permet conèixer-ne perfectament la posició i els paràmetres productius.

La creació de COMSA Rail Transport respon també a la vocació de l'empresa d'especialitzar-se en la prestació de serveis de logística lligats al transport ferroviari de mercaderies, als quals aporta la tracció a les xarxes ferroviàries, a les terminals, en zones portuàries i aeroportuàries i en zones d'activitats logístiques. En aquest sentit, i fins avui, ens hem dedicat a oferir serveis a terminals ferroviàries de la

Maniobra de vgons de mercaderies entre la terminal de Can Tunis i el port de Barcelona. U.N. Terminales de Mercancías ADIF, Ministerio de Fomento Comsa

Transport per a la construcció i suport a l'explotació a les línies d'alta velocitat Madrid-Saragossa-Barcelona-frontera francesa. ADIF, Ministerio de Fomento

mà de l'ADIF i a proveir tracció tant per a la nostra pròpia activitat de construcció, com per a treballs de manteniment també per a l'ADIF.

Pel que fa al procés d'obtenció de les corresponents certificacions que han de permetre que COMSA Rail Transport pugui iniciar els serveis de transport dins del nou marc del sector ferroviari, ara mateix COMSA Rail Transport està immersa en la primera etapa: l'obtenció de la llicència d'empresa ferroviària (el 18 de març d'enguany va presentar la documentació necessària per a obtenir-la) i, ara per ara, es preocupa, concretament, d'obtenir la resposta als requeriments que se'ns han exigut. Tot ens fa pensar que les coses han d'anar bé.

En aquesta primera etapa COMSA Rail Transport ha hagut de documentar la seva capacitat tècnica i financera i ho ha fet basant-se en el potencial i les pròpies sinergies del Grupo COMSA.

La segona etapa, com un esglaió més del procés, és obtenir el Certificat de la Seguretat. Aquest té dos vessants.

Un és disposar d'un sistema de gestió de la seguretat. El que aquest pretén és que l'empresa documenti i justifiqui de quina manera tractarà el tema de la seguretat en relació amb la circulació, en allò que fa referència a l'organització, quina actuació tindrà en cas d'incidències, d'anomalies durant la circulació, com durà a terme l'avaluació del control de riscos, el sistema de control del manteniment de material rodant, la formació, l'habilitació del personal... qüestions que sempre estan supeditades a l'aplicació del Reglament General de Circulació, al qual, evidentment, totes les empreses ferroviàries estem subjectes.

L'altre vessant, i com remarcava al principi de l'exposició quan em referia als aspectes que encara s'han de concretar del marc normatiu, té a veure amb la necessitat que es publiquin les ordres ministerials vinculades al material rodant i a l'habilitació

de personal. Si bé el Grupo COMSA disposa de maquinària autoritzada i de personal homologat, al Reglament no queda clar com se'n fa la transposició i la convalidació dels certificats (per contra, per al personal i per al material de RENFE sí que ho preveu). A tall d'exemple, avui dia, quan una empresa com COMSA vol fer un transport per Espanya, amb una locomotora pròpia i amb material remolcat per a l'execució d'obres, la composició (el tren) ha d'anar acompanyada d'una persona que l'ADIF o RENFE posa a disposició. Partint d'aquesta realitat, pensem que el nou marc hauria de permetre que aquest transport es pogués fer amb un sol maquinista (tal com passa amb els trens de RENFE).

Finalment, cal comentar que, al cap i a la fi, COMSA Rail Transport entra en el transport de mercaderies per ferrocarril, primer de tot, amb la voluntat de col·laborar amb els actuals agents del sector i, segonament, tot i estar decebut per la situació actual del transport de mercaderies en aquest mode que, tal com va comentar la ministra Magdalena Álvarez, té una quota en el conjunt del transport de mercaderies entorn de l'escarransit 4%, perquè creiem confiadament que hi podrem col·laborar, tal com s'espera del nou marc liberalitzat, que hi podrem aportar el nostre esforç i fer que augmenti l'esmentada quota de mercat del transport de mercaderies per ferrocarril. I per a augmentar la quota cal fer-ho desenvolupant les alternatives que resultin competitives i eficients, que permetin derivar tràfics que avui es desenvolupen per altres mitjans o aconseguint conservar aquells que el ferrocarril podria perdre en el futur.

Amb tot, el que vull transmetre és que, si en el sector ferroviari no som optimistes, si no creiem en el model, no anirem a parar enlloc. I confio que encara hi siguem a temps. En aquest sentit, espero haver transmès l'optimisme de COMSA Rail Transport pel que fa a la idea de poder realitzar en un futur immediat transport de mercaderies per ferrocarril entès com a empresa ferroviària; qui sap si l'any que ve això ja serà un fet.

“ LA CREACIÓ DE COMSA RAIL TRANSPORT RESPON TAMBÉ A LA VOCACIÓ DE L'EMPRESA D'ESPECIALITZAR-SE EN LA PRESTACIÓ DE SERVEIS DE LOGÍSTICA LLIGATS AL TRANSPORT FERROVIARI DE MERCADERIES

Serveis de manipulació d'unitats de transport intermodal, facturació i maniobres ferroviàries a la terminal de Granollers. U.N. Terminales de Mercancías ADIF, Ministerio de Fomento Comsa

Locomotores dièsel MZIII, les més potents que circulen a l'Estat espanyol. Grupo Comsa

